

**Youth
Employability
Competences**

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

OSAAMISEN VALIDOINTIOPAS

YEC – Youth Employability Competences
Competences validation guide
Agreement no 2018-3-IE01-KA205-051149- Intellectual Output 3

2021

SISÄLLYS

I. Johdanto	3
1. Oppaan tarkoitus?	3
2. Millaista osaamista validointijärjestelmät koskevat?	3
3. Miksi validointisysteemejä tarvitaan?	4
4. YEC- projekti	4
5. YEC työelämäkompetenssit	5
II. Validaatiojärjestelmät	5
European Qualifications Framework	6
ECVET	7
Youthpass	8
EuroPass	10
Open badges	11
Understanding my Journey	12
Miten käyttää validaatiojärjestelmiä?	14

JOHDANTO

1. Oppaan tarkoitus?

Työmarkkinoille pääsy voi olla nuorelle erittäin haastava prosessi. Heidän täytyy paitsi sopeutua uuteen todellisuuteen ja toteuttaa käytännössä kouluvuosina keräämänsä taidot ja tiedot, heillä on myös oltava keinot todistaa ne. Kun kouluopetus ja kurssien ulkopuoliset kurssit on helppo osoittaa todistuksilla tai koulukirjoilla, nuoren on paljon vaikeampaa osoittaa, että hänellä on muita työssä välttämättömiä, mutta ei niin helposti mitattavia taitoja. Sama koskee työnantajia. Jos he haluavat varmistaa, onko ehdokas hyvä hitsaaja tai kirjanpitäjä, he voivat aina antaa heille metallitankoja hitsausta varten tai kirjanpitoa valmisteltavaksi. Mutta miten työnantaja voi tarkistaa, pystyisikö vasta palkattu työskentelemään stressaantuneena, osoittamaan empatiaa työtoverille vaikealla hetkellä tai selviytymään epämiellyttävästä keskustelusta asiakkaan kanssa? Ja mikä tärkeintä, kuinka ehdokas voi todistaa pystyvänsä kohtaamaan tällaiset tilanteet tai tunnustamaan, että heillä on asianmukainen pätevyys tehdä niin?

Kuten käy ilmi, on olemassa joitakin validointityökaluja ja -järjestelmiä, jotka voivat tukea tätä prosessia, ja tämä käsikirja auttaa sinua opastamaan sinua niiden läpi. Jotkut tässä esitellyistä validointityökaluista on myös suunniteltu auttamaan nuoria seuraamaan edistymistään osaamisen kehittämisessä. Olemme tietoisia siitä, että suuri este monille nuorille kehittää tai validoida työllistettävyytaitoja on mahdollisuuksien puute esitellä näitä taitoja akkreditoitussa ympäristössä. Tämän oppaan tavoitteena on esitellä erilaisia validointi- ja akkreditointijärjestelmiä ja työkaluja, joita sekä nuoret että heidän tulevat työnantajansa voivat käyttää nuoren taitojen todentamiseksi tai validoimiseksi ja nuoren tunnustamiseksi työmarkkinoilla. Pääosin pehmeitä taitoja sisältävien niin sanottujen avaintaitojen validointi on yksi Euroopan unionin neuvoston prioriteeteista toukokuussa 2018 julkaistujen elinikäistä oppimista koskevien suositusten mukaisesti. Toivomme, että tämän käsikirjan ansiosta nuoret voivat hankkia tai tuottaa itselleen työmarkkinoille tullessaan tarvittavan todistuksen tai akkreditoinnin.

2. Millaista osaamista validointijärjestelmät koskevat?

Tässä oppaassa keskitymme kuuteen eri validointijärjestelmään. Kaksi ensimmäistä: eurooppalainen tutkintojärjestelmä ja ECVET ovat jo laajalti käytössä EU:ssa ja auttavat ymmärtämään nuoren saavuttamaa koulutustasoa (mukaan lukien: taitojen kehittäminen). Nämä järjestelmät ovat jäsenvaltioiden akkreditoimia, ja ne ovat vertailukelpoisia kaikkialla EU:ssa ja monissa muissa kumppanimaissa.

Kaksi muuta validointijärjestelmää, joita analysoimme tässä, ovat Youthpass ja Europass. Toisin kuin kaksi ensimmäistä, nämä järjestelmät eivät perustu minkään valtion tai laitoksen ulkoiseen akkreditointiin. Sen sijaan ne on suunniteltu auttamaan nuoria pohtimaan taitoja, joita he ovat kehittäneet koulutusaloitteen tai -projektin aikana, ja tunnustamaan saavutettua edistystä. Tämä on erityisen arvokasta nuorille, jotka eivät tiedä omaavansa tiettyjä taitoja (esim. kommunikaatio-, organisointi-, johtamistaitoja jne.) ja joita voidaan käyttää työhaastatteluun valmistautuessaan.

Kaksi viimeistä järjestelmää, jotka analysoimme tässä ovat: Understanding My Journey ja Open Badges, jotka ovat itseoppimista varten. Ne auttavat nuorta kartoittamaan tiettyjä taitoja, joita hän haluaa kehittää, ja ohjaavat häntä koulutusmatkallaan. Järjestelmänä he ehdottavat erityistä oppimisjärjestystä ja auttavat kartoittamaan edistymistä ja saavutuksia. Tämä on erityisen arvokasta näille nuorille, jotka tiedostavat, että he voisivat kehittää osaamistaan ja etsivät työkalua siihen. Kuten käy ilmi, on olemassa

joitakin validointityökaluja ja -järjestelmiä, jotka voivat tukea tätä prosessia, ja tämä käsikirja auttaa sinua opastamaan sinua niiden läpi. Jotkut tässä esitellyistä validointityökaluista on myös suunniteltu auttamaan nuoria seuraamaan edistymistään osaamisen kehittämisessä. Olemme tietoisia siitä, että suuri este monille nuorille kehittää tai validoida työllistettävyydestä on mahdollisuuksien puute esitellä näitä taitoja akkreditoitua ympäristössä. Tämän oppaan tavoitteena on esitellä erilaisia validointi- ja akkreditointijärjestelmiä ja työkaluja, joita sekä nuoret että heidän tulevat työnantajansa voivat käyttää nuoren taitojen todentamiseksi tai validoimiseksi ja nuoren tunnustamiseksi työmarkkinoilla. Pääosin pehmeitä taitoja sisältävien niin sanottujen avaintaitojen validointi on yksi Euroopan unionin neuvoston prioriteeteista toukokuussa 2018 julkaistujen elinikäistä oppimista koskevien suositusten mukaisesti. Toivomme, että tämän käsikirjan ansiosta nuoret voivat hankkia tai tuottaa itselleen työmarkkinoille tullessaan tarvittavan todistuksen tai akkreditoinnin.

3. Miksi validointisysteemejä tarvitaan?

Validointijärjestelmiä tarvitaan pääasiassa työmarkkinoille tulevien nuorten eri oppimistoimintojen (mukaan lukien epävirallisen koulutuksen lähestymistavan) aikana hankittujen taitojen tunnustamiseen. Pääosin muodollisessa koulutusjärjestelmässä hankitut tekniset ja "kovat" taidot ja tiedot todistetaan erilaisilla todistuksilla, tutkintotodistuksella, arvosanalla, mutta pehmeiden taitojen kehittymistä on edelleen vaikea mitata. Näitä taitoja voidaan kehittää erilaisilla koulutustoimilla muodollisen, epävirallisen ja jopa arkioppimisen puitteissa. Usein ne hankitaan tiedostamatta arjen vuorovaikutusten ja tapahtumien kautta ja työmarkkinoille tulevat nuoret eivät ole tietoisia joidenkin taitojensa tasosta. Usein nuoret yllättyvät työhaastattelussa kysymyksillä, joilla pyritään todistamaan erilaisia taitoja, joita ei ole kirjoitettu tutkintotodistukseen.

Validointijärjestelmät auttavat nuoria ymmärtämään omia kykyjään ja kykyjään, pohtimaan erilaisten taitojen kehittymistä, näkemään edistymisen ja lisäämään tietoisuutta vahvuuksistaan ja heikkouksistaan. Sen avulla he voivat tunnistaa ja tunnistaa erilaisia oppimista, joita tapahtuu myös muodollisen ympäristön ulkopuolella. Se voi parantaa heidän itseluottamustaan ja urasuunnitteluaan. Se tukee myös työnhakuun valmistautumista ja suoriutumista työhaastattelussa.

4. YEC- projekti

Projekti "Youth Employability Competences" ("YEC") on kuuden eurooppalaisen organisaation kansainvälinen kumppanuus, jonka tehtävänä on valmistella ja toteuttaa nuorille koulutusvälineitä työmarkkinoilla hyödyllisten pehmeiden taitojen kehittämiseen ja tunnistamiseen.

Hankkeen tavoitteet ovat:

- lisätä nuorten työllisyyttä;
- parantaa nuorten osaamisen tunnustamista;
- kannustaa nuoria ja työnantajia osallistumaan nuorten pehmeiden taitojen kehittämiseen;
- lisätä nuorten ja työnantajien kiinnostusta pehmeistä osaamisista kohtaan.

Hankkeessa tehtiin tiivistä yhteistyötä kumppanimaiden työnantaja- ja nuorisolautakuntien kanssa, jotka konsultoivat kaikkia hankkeen tuloksia.

Hankkeen tuloksiin kuuluu seuraavien opetusvälineiden valmistelu:

- Youth & Employer Advisory Boards Methodology handbook - hahmotellaan kuinka saada nuoret ja asiaankuuluvat sidosryhmät mukaan nuorten kehitystä tukeviin hankkeisiin;

- Työllistettävyysskompetenssien koulutusmoduulit: täydellinen sarja työllistettävyysskoulutusmoduuleja nuorille
- Työllistettävyysskompetenssit Train the Trainer - kurssi - YEC-kompetensseihin liittyvä käsikirja kouluttajille;
- Tämä pätevyden vahvistamisopas.

Hanke on Euroopan komission osarahoittama Erasmus+ -ohjelman Key Action 2: Strategic Partnerships puitteissa. Hankkeen yhteistyökumppanit ovat: Rinova (Iso-Britannia), Ballymun Job Center (Irlanti), CIOFS-FP (Italia), STRIM (Puola), Turku (Suomi), Met Net (Saksa).

5. YEC työelämäkompetenssit

YEC-kumppanuuden puitteissa tunnistettiin kahdeksan nuorten keskeistä työllistymistaitoa, ja sitten laadittiin koulutusmoduuleja:

- Viestintä
- Motivaatio
- Autonomia
- Hyvinvointi
- Työhön perehtyminen ja hakutaidot
- Odotuskäytännöt
- Työpaikalla tapahtuvaan syrjintään puuttuminen
- Ammattillisuus

Ne kaikki ovat erittäin tärkeitä työmarkkinoilla ja niitä kaikkia on vaikea mitata ja osoittaa tietyn taidon kehitystaso. Tässä oppaassa esitellyt validointijärjestelmät auttavat nuoria pohtimaan näiden taitojensa tasoa ja tarvittaessa suunnittelemaan sen jatkokehitystä.

Validaatiojärjestelmät

Tarkoitus	Järjestelmä	Sivu
Ulkoisen tunnistaminen	European Qualification Network	p.3
	ECVET	p.6
Itsetutkiskelu	Youthpass	p.8
	Europass	p.11
Itseopiskelu	Understanding My Journey	p.14
	Open Badges	p.16

Nimi	EQF
Perustiedot	Suunniteltu: Euroopan komissio Mukana vuodesta 2008 Euroopan laajuinen oppimistuloskehys kaikentyyppisille tutkintoille, joka toimii käännöstyökaluna eri kansallisten tutkintojen viitekehysten välillä.
Target group	Nuoret 13-30 ikäiset, nuorisotyöntekijät ja nuorten parissa toimivat
Yleiskuvaus	European Qualifications Framework (EQF) on kahdeksantasoinen oppimistuloksiin perustuva viitekehys kaikentyyppisille tutkinnoille, joka toimii käännöstyökaluna eri kansallisten tutkintojen viitekehysten välillä. EQF perustettiin vuonna 2008 ja sitä tarkistettiin myöhemmin vuonna 2017. Sen uudistamisella on säilytetty keskeiset tavoitteet avoimuuden ja keskinäisen luottamuksen luominen tutkintomaailmassa Euroopassa. Kuinka se toimii? EQF kattaa kaiken tyyppiset ja kaikki tutkintojen tasot, ja oppimistulosten käyttö tekee selväksi, mitä henkilö tietää, ymmärtää ja osaa tehdä. Kuinka taidot validoidaan? Kahdeksan tasoa nousevat taitotason mukaan, taso 1 on alin ja 8 korkein. Mikä tärkeintä, EQF on tiiviisti sidoksissa kansallisiin tutkintojen viitekehukseen, joten se voi tarjota kattavan kartan kaikentyyppisistä ja -tasoisista tutkinnoista Euroopassa, jotka ovat yhä enemmän saatavilla tutkintotietokantojen kautta. Jokaisen maan, joka haluaa liittää kansalliset tutkintotasonsa EQF:ään, on laadittava yksityiskohtainen vertailuraportti, joka noudattaa 10 EQF:n viittauskriteeriä. Kun kansalliset viitekehukset on viitattu EQF:ään, kaikissa äskettäin myönnettyissä tutkinnoissa (esim. todistukset, tutkintotodistukset, tutkintojen liitteet, tutkintotodistusten liitteet) ja/tai tutkintotietokannassa tulisi periaatteessa sisältää selkeä viittaus asianmukaiseen EQF:n ja kansallisen tutkintojen viitekehysten (NQF) tasoon. Kuinka kauan kestää saavuttaa? Se riippuu tietyn maan koulutusjärjestelmästä, mutta yleensä jokainen vaihe kestää muutaman vuoden. Miksi se on tarpeellinen? Se riippuu tietyn maan koulutusjärjestelmästä, mutta yleensä jokainen vaihe kestää muutaman vuoden. EQF:n päätarkoituksena on tehdä tutkinnoista luettavampia ja ymmärrettävämpiä eri maiden ja järjestelmien välillä. Tämä on tärkeää opiskelijoiden ja työntekijöiden rajat ylittävän liikkuvuuden ja elinikäisen oppimisen tukemiseksi kaikkialla Euroopassa. Etsi ja vertaile tutkintojen viitekehukset -verkkosivulla on mahdollista nähdä, kuinka kansalliset tutkintojen tasot niissä maissa, jotka ovat jo saaneet päätökseen vertailuprosessin, on linkitetty EQF:ään.
Saako tästä sertifikaatin?	Ei
Mitä käyttöön tarvitaan?	Ilmoitaudu koulutusohjelmaan EU- ja ETA-maissa, validoitu National Qualification Network -verkostossa.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	EQF:n avulla näet, kuinka kansalliset tutkintojen viitekehukset ja järjestelmät eri puolilla EU:ta liittyvät toisiinsa. Löydät enintään viisi esimerkkiä pätevyydestä kullekin kansalliselle tutkintotyyppille. Esimerkiksi EQF:n tasolla 1 vaaditaan perustaidot, joita tarvitaan yksinkertaisten tehtävien suorittamiseen työ- tai opiskelukontekstissa, kun taas tasolla 2 edellytetään, että kognitiivisia ja käytännön taitoja käytetään tehtävien suorittamiseen ja rutiiniongelmien ratkaisemiseen. käyttämällä yksinkertaisia sääntöjä ja työkaluja työskennellessään valvonnan alaisena jonkin verran itsenäisesti.
Paras käyttötapa:	Muodolliset koulutusympäristöt (esim. koulu-, perus- ja jatko-opinnot.
Lisätietoa	https://europa.eu/europass/en/european-qualifications-framework-eqf

Name	ECVET
Basic information	Suunniteltu: Euroopan parlamentin ja neuvoston suositus, annettu 18. kesäkuuta 2009, ammatillisen koulutuksen laadunvarmistuksen eurooppalaisen viitekehysten perustamisesta. Mukana vuodesta 2009 Tunnustettu 27 maassa, toimii kaikkialla Euroopassa, mutta ottaa huomioon paikalliset lait.
Kohderyhmä	Opiskelijat, jotka ovat kiinnostuneita kehittämään teknisiä taitojaan työmarkkinoille.
Yleiskuvaus	Eurooppalainen ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten järjestelmä (ECVET) on tekninen kehys, joka tukee oppimistulosten siirtoa, tunnustamista ja keräämistä. Eurooppalaisen ammatillisen koulutuksen opintosuoritusten järjestelmän (ECVET) tavoitteena on: - helpottaa eri järjestelmissä ja maissa hankittujen työhön liittyvien taitojen ja tietojen validointia ja tunnustamista – jotta heidät voidaan laskea mukaan ammatilliseen tutkintoon; - tehdä houkuttelevammaksi liikkua eri maiden ja oppimisympäristöjen välillä; - lisäämään eri puolilla Eurooppaa käytössä olevien ammatillisten koulutusjärjestelmien ja niiden tarjoamien tutkintojen yhteensopivuutta; - Lisätään ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden työllistettävyyttä ja työnantajien luottamusta siihen, että jokainen ammatillinen tutkinto vaatii erityisiä taitoja ja tietoja. Kuinka se toimii? ECVET-järjestelmä perustuu kolmeen elementtiin, joita koulutuksen järjestäjiltä edellytetään: 1) osaamisperusteiset opintojaksot ja niiden osat, 2) osaamispisteet (ECVET-pisteet) ja osaamispisteiden/opintopisteiden siirto. Kuinka taidot validoidaan? Prosessi, jolla varmistetaan, että tietyt oppijan saavuttamat arvioidut oppimistulokset vastaavat tiettyjä tuloksia, joita voidaan vaatia yksiköstä tai tutkinnosta. (testi/haastattelu, itsearviointi, nuorisotyöntekijän tekemä jne.). Validoivalla henkilöllä on oltava erityiset valtakirjat/taidot/todistus (eli yliopistossa sinun tulee olla yliopisto-opettaja, korkeakouluopettaja jne.). Koulutuksen pituus voi vaihdella maittain. Kuinka kauan kestää saavuttaa? Kursin kestosta riippuen muutamasta päivästä useisiin kuukausiin Miksi se on tarpeellinen? ECVET on hyödyllinen, koska se tekee liikkumisesta eri maiden ja oppimisympäristöjen välillä houkuttelevampaa.
Saako siitä sertifikaatin?	ECVET-järjestelmä on loistava tapa tarjota päteville ammatillisen koulutuksen ammatillisille sertifikaatti, joka tekee heidän osaamisestaan myyntikelpoisia.
Mitä tarvitaan käyttöön?	esim. koulutukseen hakeutuminen.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	Taitotodistus (ECVET) on hyödyllinen ihmisille työllistyessään, jos he siirtyvät eri aloille. Siksi kaikki YEC:n toimivaltuudet sisältyvät ainakin välillisesti.
Paras käytötapa:	Kun henkilö on jo hankkinut taidot, niin järjestelmä on hyvä, ettei opintoja tarvitse toistaa.
Lisätietoa	(The European Credit system for Vocational Education and Training (ECVET) Education and Training (europa.eu)

Nimi	Youthpass
Perustiedot	Suunnitellut: Euroopan komissio Mukana vuodesta 2007 Euroopan laajuinen nuorisoalan epävirallisen oppimisen tunnustamisväline
Kohderyhmä	Nuoret 13-30 vuotiaat, nuorisotyöntekijät, nuorisovalmentajat
Yleiskuvaus	Youthpass on sekä todistus että työkalu, joka dokumentoi ja tunnustaa osallistujan henkilökohtaiset oppimistulokset Erasmus+ Youth in Action- ja European Solidarity Corps -ohjelmien projekteissa. Osallistujat saavat tilaisuuden kuvaila itseään, kuinka heidän osaamistaan on kehitetty heidän oppimisliikkuvuustoimintojensa aikana (vapaaehtoistyöprojektit, solidaarisuusprojektit, nuorisovaihto, nuorisotyöntekijöiden liikkuvuus, nuoriso poliittisessa vuoropuhelussa, strategiset kumppanuudet nuorisoalalla, kansainväliset nuorisoaloitteet) . Kuinka se toimii? Youthpass on jaettu kahteen osaan: sertifikaatti ja itsearviointityökalu Youthpassin ensimmäinen osa on vahvistus tiettyyn hankkeeseen osallistumisesta ja antaa perustiedot tästä hankkeesta. Sen laativat, hyväksyvät ja allekirjoittavat tietyn liikkuvuuden järjestäjät. Tämä osio sisältää myös perustiedot tavoitteet, tavoitteet ja hankkeen ohjelman. Sertifikaatin toinen osa on oma tila, jossa osallistujat kertovat, mitä osaamista he ovat kehittäneet projektin aikana. Tällä hetkellä Youthpass antaa mahdollisuuden pohtia seuraavia kahdeksaa elinikäisen oppimisen avaintaitoa: 1) Monikielinen osaaminen 2) Henkilökohtainen, sosiaalinen ja oppimaan oppimiskyky 3) Kansalaisuus pätevyys 4) Yrittäjyysosaaminen 5) Kulttuuritietoisuus ja ilmaisukyky 6) Digitaalinen osaaminen 7) Matemaattinen osaaminen ja tieteiden, tekniikan ja tekniikan osaaminen 8) Lukutaito-osaaminen Osallistujat voivat selittää omin sanoin, kuinka he ovat kehittäneet näitä kompetensseja, miten he käyttivät niitä projektin aikana ja miten he tulevat käyttämään niitä tulevassa elämässään. Miten taidot validoidaan? Taidot validoidaan itsereflektioprosessin kautta, usein ammatinharjoittajan tuella. Kiinteitä ohjeita tai arvosanoja ei ole annettu. Nuoren kanssa työskentelevä ammatinharjoittaja voi kuitenkin auttaa häntä ymmärtämään, miten hänen taitonsa liittyvät kouluun tai työympäristöön ja keksimään esimerkkejä, joita voidaan käyttää myöhemmin esimerkiksi työhaastattelussa. Kuinka kauan kestää saada? Se riippuu projektin pituudesta - muutamasta päivästä (nuortenvaihto, seminaarit) vuoteen (vapaaehtoisprojektit) tai jopa pidempään (strategiset kumppanuudet). Todistus voidaan suorittaa joko projektin loppuun mennessä tai koko sen keston ajan. Miksi se on hyödyllinen? On hyödyllistä osoittaa osallistuminen toimintaan. Samalla osallistujat voivat seurata ja ohjata omaa oppimistaan ja edistymistään. Joissakin maissa Youthpass tarjoaa opiskelijoille ECTS-pisteitä

Saako siitä sertifikaatin?	Kyllä
Mitä tarvitaan käyttämiseen?	Osallistu Erasmus+ Youth- tai European Solidarity Corps -ohjelman puitteissa toteutettuihin hankkeisiin.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	Kyllä. Suurin osa Youthpassin vahvistamista pätevyyksistä liittyy työllistettävyyteen. Youthpassin käyttäminen voi auttaa seuraamaan osaamisen kehittymistä ja keräämään esimerkkejä tilanteista, joissa niitä on käytetty. Youthpass on erityisen hyödyllinen vahvistamaan seuraavat kompetenssit YEC:ssä: ammattimaisuus, viestintä, motivaatio ja autonomia.
Paras käyttötapa:	Kaikki Erasmus+ Youth- tai European Solidarity Corps -ohjelmien hankkeet; lisäapua epäviralliseen oppimiseen perustuvassa koulutustoiminnassa.
Lisätietoa	https://www.youthpass.eu/

Nimi	EuroPass
Perustiedot	Suunnitellut: Euroopan komissio Mukana vuodesta 2005 Ilmainen verkkotyökalu kaikkien taitojen, pätevyysien ja kokemusten kokoamiseen. Sen avulla voit pohtia itse uratavoitteita, osoittaa saavutuksia ja valmistella hakemuksia tulevia työpaikkoja varten. Se voi toimia kansainvälisesti tunnistettavana ansioluettelona (CV).
Kohderyhmä	Nuoret opiskelijat ja työntekijät (useimmat ovat 21-35-vuotiaita)
Yleiskuvaus	Europass tarjoaa joukon verkkotyökaluja osaamisen hallintaan ja käyttäjien oppimisen ja uran suunnitteluun Euroopassa. Kun luot Europass-profiilia, voit tallentaa kaikki työ-, koulutus- ja koulutuskokemukset, kielitaidot, digitaaliset taidot, projektit, vapaaehtoistyökokemukset ja muut tärkeät saavutukset. Henkilökohtaisen Europass-kirjaston avulla käyttäjä voi tallentaa tutkintotodistukset, todistukset, viitteet ja muut tärkeät asiakirjat yhteen turvalliseen verkkoon. Yksi merkittävimmistä Europass-työkaluista on CV:n ja saatekirjeen rakentaja. CV:t voidaan helposti luoda 29 eri kielellä käyttämällä erilaisia malleja. Europass-profiili voidaan jakaa työnantajien, rekrytoijien, oppilaitosten ja ohjausneuvojen kanssa. Käyttäjien taitojen ja kiinnostuksen kohteiden perusteella he saavat ehdotuksia työtehtävistä, jotka saattavat kiinnostaa. Sen avulla käyttäjä voi myös etsiä töitä eri maista eri puolilla EU:ta. Miten se toimii? Europass sisältää 4 päätyökalua: 1. Europass-profiili 2. Europass-todistustäydennys - tarjoaa lisätietoja viralliseen todistukseen sisältyvien tietojen lisäksi, mikä tekee siitä helpommin ymmärrettävän. 3. Tutkintotodistuksen liite - myönnetään korkeakoulusta valmistuneille tutkinnon tai tutkintotodistuksen yhteydessä. Ei korvaa alkuperäistä tutkintotodistusta, mutta tarjoaa lisätietoa virallisiin tutkintoihin sisältyviin 4. Europass-liikkuvuus – Toisessa Euroopan maassa hankitut tiedot ja taidot kirjaava asiakirja. Sen on suorittanut kaksi liikkuvuusprojektiin osallistuvaa kumppaniorganisaatiota, joista ensimmäinen on lähtömaassa ja toinen isäntämaassa. Kuinka taidot validoidaan? Työkalu auttaa ohjaamaan käyttäjää itsetutkiskelun matkalla. Kokoamalla kaikki kokemukset ja saavutukset työkalu auttaa kehystämään taitoja, joita käyttäjä ei ehkä tiedä omistavansa. Sen jälkeen se auttaa käyttäjää rakentamaan yleiskuvan taidoista, määrittelemään tulevaisuuden uratavoitteet ja kiinnostuksen kohteet. Täydentävät asiakirjat auttavat lisäksi määrittelemään taitoja ja pätevyksiä, jotka eivät ole muodollisesti tunnustettuja tutkintotodistuksissa. Europass käyttää ESCO:ta (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations), jotta sen käyttäjät voivat valita ennalta määritetystä ammasteista työkokemusosiossa. Kuinka kauan kestää saada? Europass voidaan koota nopeasti ja päivittää jatkuvasti, kun käyttäjä saa lisää kokemuksia. Miksi se on hyödyllinen? Se tarjoaa nuorille helposti täytettävän lomakkeen, jonka he voivat täyttää ja jakaa CV:ksi.
Saako siitä sertifiikaatin?	Ei.
Mitä käyttöön tarvitaan?	Rekisteröidy verkossa milloin tahansa ilman kuluja tai tilausta.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	Europassia käytetään taitojen ja kokemusten keräämiseen, mutta se ei tarjoa omaa validointijärjestelmää. Se tarjoaa asiakirjoja, jotka auttavat kehittämään ja selittämään kompetensseja työnantajille ja instituutioille helpommin saatavilla olevalla tavalla.
Paras käyttötapa:	Omavaraisena tukena työnhakuprosessissa; ja hyödyllinen työkalu ohjaajien neuvonnassa.
Lisätietoa	https://europa.eu/europass/en

Nimi	Open badges
Perustiedot	Open Badges on digitaalinen mikrosertifikaatti avoimen lähdekoodin muodossa, jonka määrittelyn aloitti vuonna 2012 Mozilla Foundation. Avoin kunniamerkki on organisaation henkilölle osoittama kuva, joka sisältää valokuvan tavoin metatietoja, jotka kertovat tunnuksen hankkivan ja esittelevän henkilön kokemuksesta tai taidosta. Vaikka Open Badges kehitettiin ensisijaisesti ohjelmointiin liittyvien taitojen validointia varten, se kehitettiin ja sitä käytetään nykyään laajalti erilaisten taitojen validoimiseen.
Kohderyhmä	Laaja joukko ihmisiä, jotka haluavat vahvistaa pätevyytensä.
Yleiskuvaus	Open Badges auttavat tunnistamaan ja todentamaan arjesta, harrastuksista, työstä ja muualta hankittua oppimista, saavutuksia ja taitoja. Open Badgesin käyttö ei rajoitu vain arkioppimisen maailmaan; Myös oppilaitokset voivat esitellä koulutusohjelmistaan saatavaa oppimista jakamalla opiskelijoilleen Open Badge -merkkejä. Open Badge on kuva, joka sisältää metatietoja. Avoimet merkit, kuten avoimia mikrovaltuuksia, ovat osoittimia taidoista, saavutuksista tai opintosuorituksista kaikenlaisessa oppimisessä. Tunnusmerkkejä voivat jakaa oppilaitokset, yhdistykset, yritykset sekä yksityishenkilöt, yhteisöt tai nuorisoryhmät. Tunnusmerkkien sisältö voi vaihdella niiden palvelutavoitteiden mukaan, jotka Liikkeeseenlaskija on päättänyt uskoa niille. Hän osaa todistaa osaamisen hallussapidosta, havaittua käyttäytymistä, osaa rekonstruoida tiettyyn päämäärään (kuten työhakemukseen) tähtäävän oppimispolun (muodollisen, epävirallisen ja arkioppimisen), hän osaa kerätä ja käyttää vaihtelevissa yhdistelmissä käyttötarkoituksen mukaan. Kuinka taidot validoidaan? Open Badgeilla on yhteiset standardit, jotka markkinat ovat tunnustaneet maailmassa, joten ne voivat liikkua sen käyttötarkoituksen mukaan, jota omistajat aikovat harjoittaa. Tunnusmerkit luodaan ja myönnetään pätevien käyttöalustojen yhteydessä, ne ovat siirrettävissä sosiaalisiin kanaviin, linkitettävissä muihin verkkoympäristöihin, mutta ne ovat aina alkuperäisessä alustassa. Kuinka kauan kestää saada? Riippuen koulutusohjelman kestosta. Miksi se on hyödyllinen? Open badges ovat erityisen hyödyllisiä, kun halutaan todistaa pehmeiden taitojen kehittymistä. Tämä johtuu siitä, että pehmeiden taitojen tunnistamiseksi ne on yleensä nähtävä tietyssä tilanteessa (kuten luotettavuudessa, jolla on arvoa vain, jos sen todistavat harjoitus tietyssä yhteydessä ja luotettavat todistajat). Avoimet merkit toimivat sellaisen "todistajan" sijaisena, mikä todistaa, että jollakulla on tietty joukko taitoja. Monet yritykset käyttävät Badgesia sisäisten koulutuskurssien hyväksymiseen, uran hallintaan, taitojen tunnistamiseen, joita voidaan käyttää toimeksiannoissa ja työryhmissä. Jotkut yliopistot ovat ottaneet käyttöön tunnuskuvien käytön todistusten sertifioimiseksi oppimistuloksista, jotka ovat hyödyllisiä muodollisten todistusten (esimerkiksi kandidaatin, maisterin jne.) hyväksymiseksi. Toimialajärjestöt käyttävät niitä pätevytyessään jäsenyyteen, osallistumaan tiettyihin jäsenyhteisöissä tunnustettuihin pätevyyspolkuihin.
Saako siitä sertifikaatin?	Kyllä
Miltä tarvitaan sen käyttöön?	voihakea muodolliseen, epäviralliseen ja arkioppimiseen.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	Tunnusmerkit voivat olla "kovia taitoja", kuten HTML-ohjelmointi, tai "pehmeitä taitoja", kuten yhteistyö, tai "uudet taidot", kuten blogikirjoituksen kirjoittaminen tai sosiaalisen median ja Web 2.0:n käyttö. Siksi kaikki YEC:n toimivaltuudet sisältyvät ainakin välillisesti.
Paras käyttötapa:	Open Badge -merkit voidaan jakaa ystävien kanssa, sosiaalisessa mediassa, esitettäväksi mahdollisille työnantajille video-CV:ssä, korostamaan arkielämän kompetensseja ja muuta... Oppija valitsee, mitä jakaa ja kenelle jakaa sen.
Lisätietoa	https://epale.ec.europa.eu/en/blog/open-badges-recognising-informal-learning https://www.facebook.com/groups/OpenBadgesEurope/

Nimi	Understanding my Journey
Perustiedot	Suunnittelija: Ballymun Job Centre, REY Europe, ANESPO, IFOA, Action Synergy, OAZA, STRIM Mukana vuodesta: 2018 Tunnustettu 7 maassa
Kohderyhmä	Nuoret (vapaaehtoistyöprojekteissa, työkokemuksessa tai työllistettävyysskoulutuksessa)
Yleiskuvaus	Understanding my Journey -työkalusarja luotiin edistämään nuorten pehmeiden taitojen kehittämistä. ”Understanding My Journey” -työkalupakki opastaa nuoria pohtimaan kuljettua matkaa ja arvioimaan saavutuksiaan pehmeiden taitojen kehittämisessä. Työkalupakki auttaa käyttäjiä tunnistamaan ja ilmaisemaan edistymisensä käyttämällä konkreettisia esimerkkejä siitä, missä he ovat osoittaneet voimansa. Työkalu auttaa käyttäjiä suorittamaan pehmeiden taitojensa itsearvioinnin ennen toimintaan osallistumista ja asettaa realistisia ja itseohjattuja henkilökohtaisia kehityssuunnitelmia näiden taitojen kehittämiseksi ja uusien taitojen hankkimiseksi toiminnan aikana. Tehtävän päätyttyä työkalu ohjaa nuoria pohtimaan toiminnan aikana kuljettua matkaa. Heitä autetaan miettimään konkreettisia esimerkkejä tilanteista, joissa he ovat osoittaneet vahvuuttaan/kehittymistään. Understanding my Journey toolkit was created to foster soft skills development in young people. Kuinka taidot validoidaan? Työkalupakki käyttää matkan metaforaa prosessin ottamiseksi mukaan ja pelillistämiseen nuorille ja rohkaisee heitä ajattelemaan jokaista pehmeää taitoa vuoristoseikkailuna – jyrkkänä nousuna, mutta palkitsevana, kun he saavuttavat huipulle ja näkevät kulkemansa matkan. Se on kehitetty sekä perinteiseen paperipohjaiseen muotoon että interaktiiviseen verkkopohjaiseen sovellusmuotoon ja keskittyy seuraaviin kahdeksaan pehmeään taitoon: 1. Positiivinen asenne 2. Viestintä 3. Sopeutuvuus 4. Ajan ja energian hallinta 5. Työetiikka 6. Ongelmanratkaisu ja analyyttinen ajattelu 7. Ryhmätyö 8. Johtajuus Työkalupakkausten rakenne sisältää seuraavat osat: • Johdanto • Oppimistulokset • Ennen matkaa – Taitojen tarkistus • Matkan jatkaminen – Kehittämiskäytännöt • Toiminnan suunnittelu • Pohdiskelu ja arviointi • Matkan jälkeen – Taitojen tarkistus • Jatketaan Kuinka kauan kestää saada? Rakenne sallii yksilön työskennellä yksittäisten taitojen kautta tai valita useita taitoja. Tämä lisää työkalun ulottuvuutta ja joustavuutta, jolloin mahdollisimman monet nuoret voivat hyötyä siitä. Työkalupaketeissa on luotu kolme osaamisen kehittämisvaihetta: Syntyy = nuoren taidot alkavat kehittyä. Keskittyminen = nuori harjoittelee ja kehittää taitojaan, mutta sinä et ole vielä aivan perillä. Vakiintunut = nuoren taidot ovat hyvin kehittyneet ja niistä on tullut osa sitä, miten teet asioita luonnostaan. Tämän kartoituksen avulla nuori ja hänen kanssaan työskentelevä harjoittaja voivat mitata edistymistään vahvuuksiin perustuvassa mallissa. Yleensä taitojen suorittaminen kestää 3-6 viikkoa. Miksi se on hyödyllinen? Työkalu auttaa nuoria pohtimaan, kuinka ylläpitää näitä taitoja ja jatkaa niiden kehittämistä ja kuinka he voisivat itse edistää taitojensa hankkimista useille yleisöille – tämä voi olla heidän ikätoverinsa, mahdolliset työnantajat, perhe, opettajat jne.

Saako siitä sertifikaatin?	Työkalupaketti perustuu epämuodollisiin koulutusmenetelmiin (NFE). NFE:ssä kouluttaja tai fasilitaattori työskentelee yhdessä osallistujien kanssa aiheesta sen sijaan, että hänellä olisi erityistietoa, joka kouluttajan on välitettävä eteenpäin. Tämän seurauksena muodollista sertifiointia ei ole, mutta itsearviointiin perustuen työkalulla voidaan mitata nuoren edistymistä työkalun painopisteinä olevien erityisten pehmeiden taitojen kehittämisessä.
Mitä käyttöön tarvitaan?	Työkalupakkia voidaan käyttää itsenäisesti, ja siinä on mahdollisuus valita osiot tai jättää ne osioihin, jos pidät itseäsi tarpeellisina. Jotkut nuoret saattavat tarvita apua ja siten opettaja tai nuorisotyöntekijä voi tarjota ohjausta. Jokaisen taidon kehittämiseen on suositeltavaa käyttää vähintään 3-6 viikkoa ja samanaikaisesti voidaan kehittää useampia taitoja. Työkalusarja arvioi yksilön ja tallentaa pehmeän taidon alkutason. Sitten se antaa vinkkejä taidon kehittämiseen, ja henkilö päättää joukosta toimia, jotka mahdollistavat näiden taitojen harjoittamisen. Muutaman viikon kuluttua tulee harkinta-aika ja yksilö panee merkille muutokset taitojen kehittämisessä. Pehmeitä taitoja mitataan kolmella tasolla (1) Kehittyvät- taidot alkavat kehittyä (2) Taitojen lujittaminen-harjoittelu (3) Vakiintunut- taitosi. Yksilön tason arvioimiseksi on vastattava 10 kysymykseen, jotka sitten pisteytetään 5 pisteen asteikolla. Arvioinnin tulokset esitetään visuaalisesti hämähäkinverkkokaavion avulla. Jokainen puoli edustaa yhtä kymmenestä aspektista, jonka pisteet 1-5 säteilevät ulos keskustasta. Osallistujan tulee merkitä pistemäärä, jonka olet tallentanut aspektista vastaavaan numeroituun puheeseen. Hämähäkinverkkokaavion avulla osallistujat voivat nähdä näkökohtia, jotka eivät ole täysin kehittyneet, ja auttaa päättämään työkalupakin käytön seuraavista vaiheista. Vaikka jokainen yksilö tai ryhmä on erilainen, suosittelemme, että harjoittajat sitoutuvat vähintään 3-6 viikkoon jokaisen pehmeän taidon kehittämiseen nuoren kanssa. Jos Toolkitiä käytetään ryhmäasetuksen sisällä, tämä aikajana on todennäköisesti vieläkin pidempi, ja vähintään 6 viikkoa suositellaan. Nuoren ei tarvitse työstää yhtä taitoa kerrallaan; he voivat kehittää useita taitoja kerralla. On kuitenkin luultavasti liikaa työstää kaikkia taitoja samanaikaisesti, kaikki yhdellä kertaa. Kuten aiemmin todettiin, se on itsearviointi, mutta on suositeltavaa kuulla nuorisotyöntekijän/valmentajan/mentorin puolta toisen mielipiteen saamiseksi, koska on tärkeää ymmärtää, miten muut näkevät meidät. Tämän arvioinnin suorittamiseen ei vaadita erityisiä valtuustietoja, joten tämä työkalu palvelee laajaa väestöryhmää. Työkalun avulla nuoret voivat kehittää, edistää ja sisällyttää korvaamattomia pehmeitä taitoja päivittäiseen rutiiniinsa.
Viittaako johonkin työllisyyskompetenssiin, sis. YEC?	Sekä paperipohjaisen että sovelluksen UMJ-työkalupakin avulla mitataan kahdeksan työpaikalla tärkeää pehmeää taitoa. Työkalun avulla mitatut erityiset pehmeät taidot tunnistettiin tärkeiksi työllistettävyyden taidoiksi osana työkalupakin kehittämistä tehdyn tutkimuksen kautta. Työkalupakki on suunniteltu mittaamaan nuoren taitojen edistymistä ja se voi osoittaa nuorelle edistymistä pehmeiden taitojen käytössä. Vaikka UMJ-työkalu perustuu itsearviointiprosessiin, se validoi nuoren pehmeiden taitojen muutoksen nuoren ja nuorisotyöntekijän/työvoimavirkailijan/tuutorin välisen vuorovaikutuksen, keskustelun ja selvennyksen kautta. Siten järjestelmä voi validoida työllistettävyydosaamiset, koska työkalulla mitatut pehmeät taidot ovat tärkeitä työpaikalla tarvittavia työllistettävyydestaitoja. UMJ-työkalupakin käyttämää menetelmää voidaan käyttää YEC:n työllistettävyydskompetenssien mittaamiseen, mutta se vaatisi mukauttamista..
Paras käytötapa:	UMJ Toolkit on suunniteltu työstettäväksi itsenäisesti itseohjatuissa istunnoissa minkä tahansa "oikean elämän" toiminnan ohella, johon nuoret osallistuvat. Jotkut nuoret saattavat kuitenkin tarvita ammattilaisen (kuten nuorisotyöntekijän, opettajan) tukea. , luennoitsija, kouluttaja tai neuvonantaja) työkalupakin käyttöön. Ammatinharjoittaja voi myös päättää käyttää Toolkitiä jo olemassa olevan ryhmän sisällä täydentävänä materiaalina. Työkalun yksitellen käyttö sopii parhaiten nuorille, joilla on vakiintunut suhde harjoittajaansa tai nuorisotyöntekijään. Yksittäinen menetelmä hyödyttää myös nuoria, jotka tuntevat olonsa epä mukavaksi keskustelemaan taidoistaan ryhmässä tai joilla on suuria tukitarpeita. Työkalua voidaan käyttää mekanismina, jolla nostetaan nuoren itseluottamusta ja siirretään sitten vähitellen ryhmäympäristöön, jossa heillä on mahdollisuus soveltaa vasta hankittuja tai kehittyneitä taitojaan. Henkilökohtaisista toimitustapaa voidaan käyttää tehokkaasti myös nuorten kanssa, jotka tuntevat olonsa varmaksi ja motivoituneiksi käyttämään Toolkitiä itseohjatuissa istunnoissa.

	Ryhmätoimitusmenetelmä olisi hyödyllinen ryhmälle, jota voidaan ohjata tekemään yhteisiä toimintoja valitsemansa taitotason nostamiseksi. Ryhmätunnissa nuoret voivat harjoitella samaa pehmeää taitoa, he osaavat tarjota toisilleen vertaistukea. Osallistujat voivat valita yhden taidon ryhmäkseen äänestämällä tai yksimielisesti. Ryhmätoimitusmenetelmä antaa ohjaajalle mahdollisuuden ohjata ryhmää jonkin taidon läpi yhdessä vertaistuen avulla ja sitten siirtää yksittäiset ryhmän jäsenet harjoittamaan taitoa itse kotona. Ryhmätoimitusmenetelmä mahdollistaa aiheen laajemman tutkimisen, taitojen konkreettisen kontekstualisoinnin ryhmätoimintojen sisällä ja ikätovereiden tuen.
Lisätietoa	www.understandingmyjourney.eu

Miten käyttää validointijärjestelmiä?

Best used:	EQN	ECVET	Youthpass	Europass	UMJ	Open Badges
Koulutusohjelmiin osallistuminen	x	x				
Todiste kovista taidoista (hard skills)	x	x				x
Todiste pehmeistä taidoista (soft skills)		x	x	x	x	x
Ulkoisen arvioija	x	x				
Kouluttajan kanssa		x	x	x	x	x
Yksin				x	x	
Työnhaku	x	x	x	x	x	x
Työhaastattelu			x	x	x	x
Tunnistaminen EU:ssa	x	x	x	x	x	x
Tunnistaminen EU:n ulkopuolella					x	x
Alle 30-vuotiaat	x	x	x	x	x	x
Yli 30-vuotiaat	x	x		x		x
Muodollinen koulutus	x	x				x
Epämuodollinen koulutus		x	x		x	x
Epävirallinen koulutus				x		x

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union